

Welkom!

Living Lab Regio Foodvalley Circulair
Werkplaats Bouw en Werkplaats Industrie

Subsidies in de circulaire economie
14 april 2021

Voorstellen

Circulaire economie en subsidiebeleid overheid

Veel gebruikte regelingen en praktijkvoorbeelden

- A. Circulaire ketenprojecten
- B. Fiscale investeringsregelingen
- C. Regelingen Research & Development
- D. Pilot en demonstraties

Dynova Innovatieadvies

- Opgericht in 1997
- Subsidieadvies – Innovatiemanagement - Projectfinanciering
- Landelijk actief
- 7 vaste medewerkers en flexibele schil
- Connected adviseurs zijn Collin Crowd Fund en Geld voor Elkaar
- Landelijk netwerk informal investors, octrooigemachtigden, aanbestedingen, fondsenwerving en fiscaal specialisten
- Sortium: samenwerking met 3 subsidie-adviesbureaus voor landelijke dekking, samenwerking, specifieke expertises en kennisuitwisseling.
- Klanten: startup, MKB, grootbedrijf
- Ict, maakindustrie, bouw, chemie, agro-food, automotive

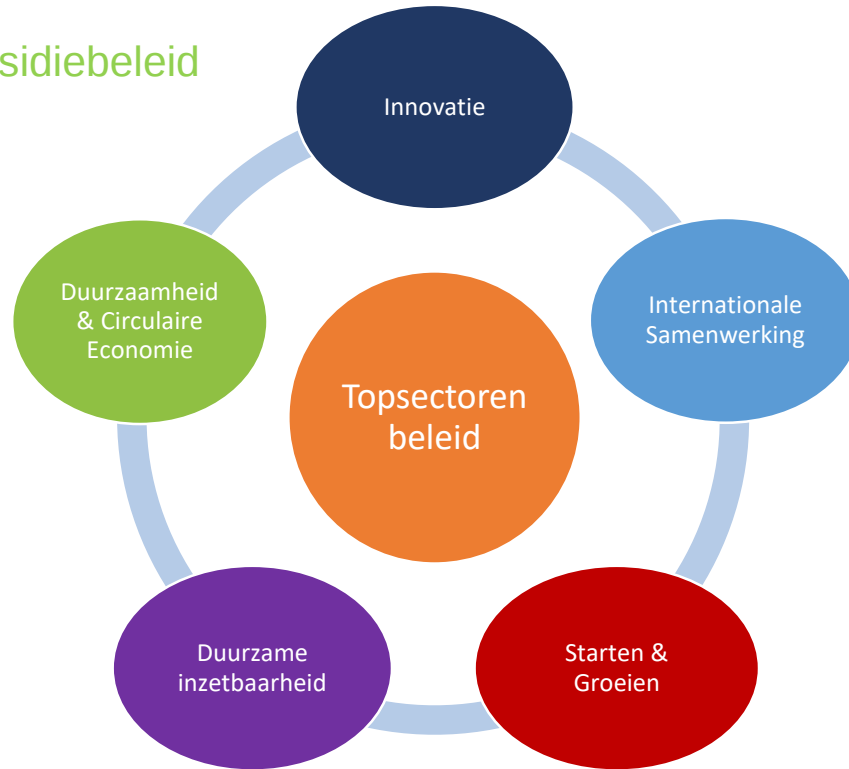

Veenendaal

Zaandam

Onze focus bij subsidiebeleid

Subsidie = financiële prikkel voor maatschappelijk gewenst gedrag

Circulaire economie en waar hebben we het over met subsidies

Technische voorwaarden: is iets circulair gemaakt

Bijvoorbeeld: gebruik van hernieuwbare, secundaire en/of recycleerbare grondstoffen, remontabel

Business model voorwaarden: is iets circulair gestimuleerd

Bijvoorbeeld: betalen voor prestatie i.p.v. product, terugkoop afspraken, doorverkoop afspraken

Procesvoorwaarden: is iets circulair georganiseerd

Bijvoorbeeld: onderhoudscontract, keten-afspraken, retourlogistiek geborgd

Bron: MVO Nederland

Subsidies voor stimulans circulaire economie hebben vooral een focus op projecten/investeringen die uitvoering geven aan technische voorwaarden

Veel gebruikte regelingen

A. Subsidie Circulaire ketenprojecten

Doel: in een circulair samenwerkingsverband werken minimaal 3 en maximaal 6 ondernemers samen om product- of materiaalketens circulair te maken. Het kan dan gaan om:

- veranderingen in bestaande product- of materiaalketens;
- het opzetten van een nieuwe keten;
- het opzetten of veranderen van een deel van een keten.

Regeling: de subsidie bedraagt 50% van eigen kosten en inhuur procesbegeleider (verplicht). De subsidie is maximaal €20.000 per mkb-ondernemer in een circulair ketensamenwerkingsverband.

Aanvragen: 1 april tot en met 30 september 2021. Behandeling op volgorde binnenkomst. Let op beperkt budget!

Website: <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/subsidie-circulaire-ketenprojecten>

B. Fiscale investeringsregelingen

Milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen → Milieu Investeringsaftrek/Willekeurige afschr. (MIA/VAMIL)
Extra aftrekpost van 13,5%, 27% of 36% op fiscale bedrijfswinst / 75% willekeurige afschrijving
Omschrijving op Milieulijst 2021 zoals o.a.:

- Circulair utiliteitsgebouw, circulaire woning, circulaire woon- of utiliteitsgebouwgevel
- Productieapparatuur voor refurbishment of hergebruik
- Circulaire PV-panelen

Energiebesparende bedrijfsmiddelen of duurzame energie → Energie Investeringsaftrek (EIA)
Extra aftrekpost van 45,5% op fiscale bedrijfswinst
Omschrijving op Energielijst 2021 zoals o.a.:

- Benutting afvalwarmte
- Grondwarmtewisselaar
- Accu voor opslag van duurzaam opgewekte elektriciteit

Aanvragen: binnen drie maanden na aangaan aankoopverplichting

Website: <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/milieulijst-en-energielijst/2021?type=all>

Voorbeeld milieu en circulair

Milieu-Investeringsaftrek/Willekeurige afschrijving

Milieulijst: specifiek omschreven of doelvoorschrift

Doelvoorschrift: apparatuur hernieuwbare grondstoffen, preventie van water- en grondstoffengebruik, vervanging van niet duurzame grondstoffen, recycling, afvalverwerking, waterzuivering.

Praktijkvoorbeelden

- Shredder van schroot en aluminiumdoppen die vrijkomen bij verbranding huishoudelijk afval
- Toevoegen van resten dak bitumen in het asfaltproductieproces

Voorbeeld duurzaam bouwen

EeStairs Barneveld

- Milieu-Investeringsaftrek: gebouw
- Energie-Investeringsaftrek: onderdelen elektrische installatie en Werkuigbouwkundige installatie: ledverlichting, warmteterugwinning uit ventilatielucht, warmtepomp, luchtdicht luchtverdeelsysteem
- Investeringssubsidie Duurzame Energie: biomassaketel stoken eigen houtafval
- Stimulering Duurzame Energieproductie: zonnepanelen

C. Regelingen Research & Development

Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO)

- Ontwikkelingsproject(en): fysiek nieuw product, proces of ontwikkeling programmatuur.
- Innovatie: nieuw voor het bedrijf. Alle technologieën
- Van idee tot werkend prototype
- 40% subsidie voor uren eigen medewerkers, kosten en uitgaven

Aanvragen: maandelijks

In de praktijk: ontwikkeling reiskoffer uit vlasvezel, slateelt op water

Website:

<https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/25-jaar-wbso-praktijk-klimaat-en-verantwoord-gebruik-van-grondstoffen>

<https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/wbso>

Mkb-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT)

Haalbaarheidsprojecten

- Technische en economische risico's onderzoeken van een voorgenomen innovatieproject
- Innovatie: koploper in de markt. Project moet passen binnen Kennis- en Innovatieagenda Circulaire Economie (KIA-CE)
- De subsidie bedraagt 40% van de subsidiabele kosten en is maximaal € 20.000.

Aanvragen: van 20 april 2021 tot en met 9 september 2021. Advies: indienen 20 april!

R&D-samenwerkingsprojecten

- Gericht op de ontwikkeling of vernieuwing van producten, productieprocessen
- Innovatie: koploper in de markt. Project moet passen binnen Kennis- en Innovatieagenda Circulaire Economie (KIA-CE)
- Minimaal 2 mkb-ondernemers (elk voor eigen rekening en risico).
- De subsidie bedraagt 35% met subsidie van max. € 200.000/€ 350.000

Aanvragen: van 1 juni 2021 tot en met 9 september 2021. Tenderprocedure.

Website: <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/mit-regeling/loketwijzer-mit-regeling>

R&D

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)

- Ontwikkelingsprojecten gericht op o.a. koolstof arme economie/circulaire economie
- Innovatie: koploper in de markt. Ontwikkeling moet aansluiten bij beleid EFRO
- Samenwerking bedrijven en kennisinstellingen in de regio: Gelderland/Overijssel (OP Oost), Utrecht (Kansen voor West)
- Van idee tot werkend prototype
- Gem. 40% subsidie voor uren eigen medewerkers, derden, materialen, testen

COVID-19: REACT-EU-programma. Met dit geld stimuleert de EU een groen, digitaal en veerkrachtig herstel van de regionale economie.

Nieuwe openstellingen eind 2021 voor programmaperiode 2021-2027

Website Oost: <https://www.op-oost.eu>

Website West: <https://www.kansenvoorwest2.nl>

R&D

Eurostars-3

- Internationale samenwerking op het gebied van hightech onderzoek en ontwikkeling.
- Innovatie: koploper in de markt.
- Samenwerking
- Van idee tot werkend prototype
- Gem. 35-45% subsidie voor uren eigen medewerkers, derden, materialen, testen

Nieuwe openstellingen eind 2021 voor programmaperiode 2021-2027

Website: <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/eurostars>

D. Demonstraties

Demonstratie Energie- en Klimaatinnovatie (DEI+)

Subsidie voor pilot en demonstratieprojecten en heeft in 2021 o.a. de volgende de thema's:

- Circulaire Economie: recycling en hergebruik van afval, reparatie en het gebruik van biobased grondstoffen, waarbij sprake is van CO₂-reductie
- Energie-efficiëntie: onderneming die subsidie aanvraagt gaat de investering minder energie verbruiken binnen (het productieproces van) zijn onderneming
- Subsidie op investeringen en demokosten

Aanvragen: budget momenteel overtekend

Website: <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/demonstratie-energie-en-klimaatinnovatie-dei>

Voorbeelden: <https://ez.maps.arcgis.com/apps/Viewer/index.html?appid=00b966e25c3d4722b5ab12f504b5c027>

Praktijkvoorbeeld InSus BV

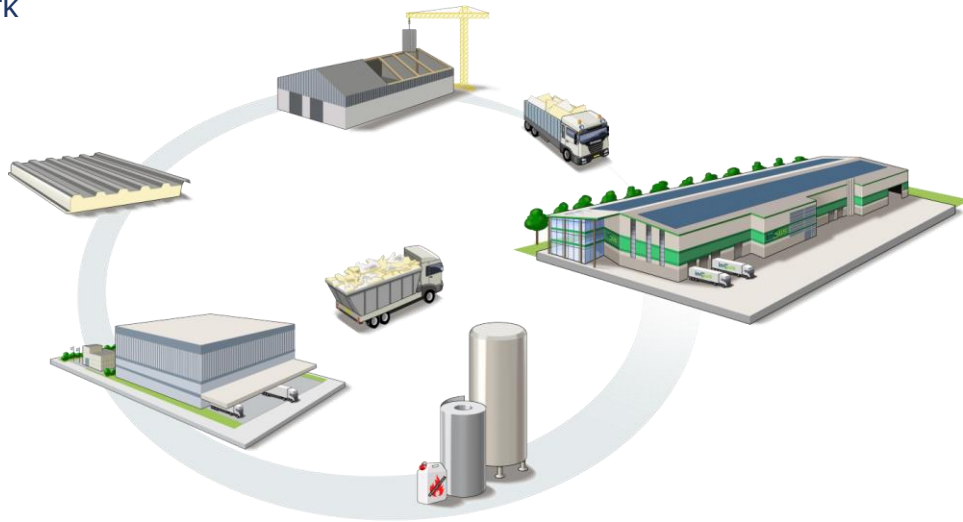
Sandwichpanelen met een circulaire isolatiekern via een gepatenteerd procedé om pir en pur opnieuw te gebruiken

WBSO - wet bevordering speur en ontwikkelingswerk

→ Onderzoek- en ontwikkelingsfase

DEI+ - Demonstratie Energie en Klimaatinnovatie

→ Demonstratie en implementatiefase

Praktijkvoorbeeld Grown.bio

Ontwikkeling productieproces om producten te maken van mycelium. Mycelium voedt zich met de nutriënten uit landbouwafval en bindt zich daaraan. Het mycelium fungeert als een natuurlijke lijm die biomassa aan elkaar kan binden. Dit vormt de basisgrondstof voor nieuwe producten zoals verpakkings- en isolatiemateriaal.

WBSO - wet bevordering speur en ontwikkelingswerk

→ Onderzoek- en ontwikkelingsfase

DEI+ - Demonstratie Energie en Klimaatinnovatie

→ Demonstratie en implementatiefase

<https://www.youtube.com/channel/UCAghC4jcGmcJ9INV4rWuoVg>

Mycellium verpakking

Circulaire economie: focus subsidiebeleid vooral op techniek en demonstratie

Veel gebruikte regelingen en praktijkvoorbeelden

- ✓ Circulaire ketenprojecten
- ✓ Fiscale investeringsregelingen
- ✓ Regelingen Research & Development
- ✓ Pilot en demonstraties

Meer weten?
Kijk op www.dynova.nl
of neem contact op met

Jolanda Versteeg
e. jolandaversteeg@dynova.nl
m. 06 22 11 76 35

Gert-Jan Slob
e. gertjanslob@dynova.nl
m. 06 21 54 27 72